

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmát, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltnék.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak törfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 50 krajczár bejegyzési díj ártandó.

Erzsébet királyné Ő Felsége névnapján.

K.-Vásárhelyt, 1889. november 19.

Erzsébet nap Magyarország örömnapja. E napon az önzetlen ragaszkodás és alattvalói hűségéből folyó szeretet egész a trónig emelkedik. A lovagias tisztelet minden magyar szívnek ama mélységből fakad, amely egyedül képes kitüntetni az atyai szelidséggel és legalkotmányosabban uralkodó királyi párt.

A tradicionális kapcsolatok fogva, mely a magas dinasztiát a nagy nemzettesttel elválaszthatatlanul egyesíti és a minden oldalról dicső uralkodói eredményekért, melyek Erzsébet királyasszony Ő Felségét, mint hitvest, anyát és királynőt kitüntetik, az ország örömmel van eltelve Erzsébet királyasszonyunk legmagasabb névnapján.

A magyar nemzet hálás és lovagias érzületéből kifolyólag hódolattal tekint a trónra, lelke mélyéből örvend azon, hogy a szent István apostoli király koronájával dicsőített uralkodó alattvalójának vallhatja magát. A tisztelet és ragaszkodás a szokáson kívül áll, ama önzetlenségnek a kifolyása, mi a dicsően uralkodó királyi párthoz egyedül méltó. Nemzetünk e loyális jó indulata mindannyiszor ünnepélyes alakot ölt, valahányszor erre a magyar királyi család ünnepei alkalmat nyújtanak. Azért is, ez Erzsébet napi alkalmából hálát mondunk a nemzetek nagy Istenének, midőn legalkotmányosabb királyunk életársának névnapja örömnapra hív, aztán erősen érezzük, hogy a közlekedés nem más, mint a legintenzívebb hála és tiszteletnek alkalmasszerű nyilvánulása.

Erzsébet királyasszonyunk közjogunkba szövődött. Kiváló jog és hatáskörrel bír, miért is a magyar trón magaslátán uralkodó tényezővé lett. E jog és hatáskör törvényekben van sankcionálva, mely törvények megállapítják Felségünk áldott életpárjának magas befolyását s ama méltóságokat, melyektől Felséges asszonyunk körülve van. A magyar nemzet érzületével összeforrott e hármasság, hozzátapadt az ebből folyó tisztelet anynyira, hogy kiválóan emeli ama nimbust, mi a királyasszony legmagasabb személyét mindenek fölé helyezvén, dicsővé teszi.

E nemzeti életünk szívébe nyúló hármasság jogának tiszteletével üdvözlí Erzsébet királyné Ő felségét minden magyar. Átértett szeretet és hódolattal teszi a trón zsámolya elé a legmagasabb névnap alkalmából szívének leg-hálásabb, de egyszerűen legszentebb érzelmeit. Üdvözlí keresztény hitvesi és család anyai eredményeit, melyek áldott életét és nevét dicsővé teszik s annyira kitüntetik királyasszonyunk Ő Felségét. Ily magas tulajdonok előtt a magas trón iránt érzett loyális tisztelet eme legszentebb óhajításban nyilvánul: tartsa meg Felséges királyasszonyunkat a nemzetek nagy Istene öröm és állandó jó egészségben.

Egyedüli óhajítása a hálás nemzetnek, hogy Erzsébet királyasszonyunk élhessen jövőben is magasztos elhivatásának, boldogítva még sokáig példás lelkével megáldott királyunkat, ki népe boldogságán munkál, kinek dicső elődeitől öröklött szíve, szeretetével mindenkét átölelvén, boldoggá törekszik tenni. Istent áldását kéri nemzetünk a drága királynéra, méltó megelégedéssel tekint reá és közös imáiba zárja e napon. Óhajítása egyedül az, hogy dicső erényei által kiérdemelt jutalmát vegye el még e földön, hogy a hön szeretett királyné jóléte által a hálás magyar nép is érje el örömét, ki Erzsébet királyasszonyunkban kegyes védasszonyát tiszteli.

Ez üdvözlésünk a loyális magyar mélyen érzett jó indulatából fakadnak, ép azért minden szokásos üdvözléseken felül állanak. A nemzet üdvé és a dinaszcia elválaszthatatlan lévén, azért az őszinte hangok is igazi hazafias lélekből kelnek, mely szívöljött szavak a dicső királyi pár iránt érzett hála miatt boldogságunk egyik propozícióját képezik.

Erzsébet királyasszonyunk legmagasabb névnapja nagy horderevű bír. E név mélyen vág a közjogunkba, legmélyebben Magyarország történetébe, ki nemcsak dicsően oldja meg feladatát, mint a trón egyik tényezője, de valóságos áldása a népnek, melyet áldott lelkénél fogva boldogítani, segíteni egyik legkedvesebb feladatának tekint. A közérzet, az országos fénynyel kifejezett alattvalói hűség egyaránt azt biz nyitja, hogy a mai nap országos aktus. E körülmény a napnak ama nimbust adja meg, mi a fontos alkalomhoz egyedül méltó. E napon a

A „Szekelyföld“ tárczája.

Két szív története.

Egy hideg aprilisi estén, kis hónapos szobában puffadt képű szőke fiatalember kelletlen haraggal ütögette sarkait a rongyos karszék törzséhez, melynek karján lábait keresztül vetve ült s egy lélegzetvétel alatt szidta, mocskolta — a csalfa leányokat.

Nem tekintett-e a tavaszi nap is, csak néhány nap előtt, oly sokat ígérő melegséggel a földre és reá, hogy ő téli kabátját a zálogházba vitte, csupán azért, hogy az álnok idény kedvéért magának elegáns szabás, kivágott mellű könnyű tavaszi kabátot csináltathasson. S most midőn ez a kaczer öltönydarab meg van, a tavasz hátat fordít neki, s miatta akár meg is fagyhat a hideg szobában! Mert ha lábait be is burkolja plaidjével s nyakán az ujjdonat új fekete inexpressible-t körül is keríti, de testének többi részét a dermesztő hideg lég, mely a belül-fűtő vaskályha és a rosszul záródó ablak egyetértéséből ered, szulczirozni készül s ő fej, derék és mindenféle esztétikus érzet már előre.

Minden a zálogházba vándorolt, könyvei a klasszikusokkal együtt régen az antiquariushoz kerültek, pedig most mennyi meleget adtak volna azok! A legbehatóbb vizsgálat után sem tudott semmit a fűtőszekérhez rokonneműt felfedezni. Egy csizmahúzó, két pipaszár, egy sétatob volt csak

elégethető, de erre nem érezte magát eléggé Abrahamnak, hogy ezeket feláldozza.

A szomorú szemle után újra zugolódni kezdett a tavasz ellen.

Oh te csalfa változékony évszak! Te valódi képe a leányoknak! Csalfa vagy, mint Laura, Márta, Janka, Ilka, Fáni, Irma, Róza! Oh, Róza volt a legálmokabb az álmokok között, csalfa, vipera, krokodil, opossum, vadmacska! Ő az oka mindennek, mert ha meg nem esalt volna, most a szerelem tüzes szenvedélye melegen tartana, míg így a csalódástól és hidegtől tudóvész, dyphtheritist, sőt cholérát is kaphatok. Már érzem is a görcsöt lábaimban! Légy átkozott Róza, vadmacska, vipera, te! . . . És azok a levelek, tele hűséges esküvel, közel háromszáz darab, melyeket két éves viszonyunk alatt irt nekem, mind, mind merő áltatás! De hol is vannak ezek a levelek? Éppen jókor jöttek eszembe. Jertek, ti átkos tanúi a női csalfaságnak, most auto-da-féet tartok felettetek és megmelegszen lángjaitok mellett!

S a fiatal ember drámai mozdulatokkal huzta elő a levélesomagokat egy falszekrény aljából s a kályhába hordta mind, mind, s gyönyörrel nézte azokat, a mint égtek.

Ugyanakkor Róza is olytyle monológot tartott, mint a fiatal ember. Mert ő is váltógazdaságot üzött ruháival; a prêmes kis bársony jaquette szintén a zálogházban pihent s egy kokett kis ka-

lap s könnyű ruha szövet fektüdtek a helyett a szekrényben.

Csak hogy Róza nem átkozódással foglalkozott, hanem egy régi nagy kendőbe burkolózva ült az ablaknál. Az ő kályhájában sem égett régóta tűz, csak még ma is hiába kéretett hitelbe a fakerekedőtől fát, a légvonat őt is átjárta s a házfedélről folytonosan lecsurgó eső egészen a könyekig lehangozta.

— Oh, csalfa, álnok férfiak! S valamennyi közt legcsalfább Béla! Mennyi viszonyát tudtam az álnoknak, de mert végettem megcsalta őket, hát mind megbocsátottam az álnoknak! Hitttem esküiben, hittem ígéreteibe! S most ő talán nevet felettem pajtsái köreiben! Oh, de csak merészeljen még egy férfi közelembé jönni! — s Róza harcias mozdulatokkal forgatta a nagy szabó-ollót az ajtó felé.

— Vagy talán éppen most új kedvesével mulat a csalfa! Azzal kive! nem rég láttam őt a hatvani-utcában, mikor engem vászonkereskedő segéd kísért éppen haza. Ugy lesz! Ő most mulat; és én soha többé nem hiszek a férfiaknak, még a vászonkereskedő-segédnek sem, ha százszor is hivatkozik nyakkendője kék színére, mint a hű szívek jelvényére. Nem, nem, nem hiszek! Hisz az az álnok Béla is hányszor esküdött a kék égre s az én kék szemeimre és most? . . . Oh bizonynyal annak s másinak mondja el ugyan azt a forró eskütet s annak írja csalfa, hűtelen kezeivel azt a szerelmi

magas ünnepeltet a hódolat tengernyi száma veszi körül, melyre maga az egyház is szent áldását adja. Megáldja az egyház is e napot hogy az üdvkiváratok a nagy Isten előtt meghallgatást nyerjenek. Ugy az egyház, mint a háláérzettől áthatott a nemzetnek legbensőbb óhajta az, hogy a keresztény erények és kitűnő tulajdonokban tündöklő, Erzsébet királynénk a magas uralkodó család öröme, a trón disze, s a hű magyar nemzet boldogítására nyerjen a Mindenható Istentől boldogság és jóléttel teljes hosszú életet.

Fejér D. Ignác.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház.

A képviselőház november 16-iki ülése elején az elnök utalva arra, hogy királynénk nevenapja közelg s ő felsége intézkedett, hogy a gyászra való tekintetből a szokásos üdvkiváratok elmaradjanak; a ház jegyzőkönyvileg fejezi ki szerencsekívánatait. Az előterjesztések során Wekerle miniszter egy pénzügyi törvényjavaslatot terjesztvén elő, a ház áttért a napirendre s változatlanul elfogadta a bíróságok tagjainak az igazságügy-miniszteriumban való ideiglenes alkalmazásáról szóló törvényjavaslatot, melyet Krajtsik Ferencz referált.

Polónyi hosszas fejtegetések mellett a rendjelek adományozása iránt interpellálta a miniszterelnököt, közjogellenesnek mondván az érdemkeresztet, Ferencz József, vaskorona-, Lipót- és az aranygyapjas-rendeket. Az interpelláció kiadott a miniszterelnöknek.

Végül gr. Teleki Géza belügyminiszter adta meg a ház általános és gyakori helyeslései közt a választ Abrányi Emil interpellációjára, a tatai színházat illetőleg. Ugy az interpelláló, mint a ház a miniszter választat tudomásul vette.

Legközelebbi ülés kedden délelőtt volt, mikor a ház a jövő évi költségvetést tárgyalta.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ülésén, az elnöki előterjesztések tudomásul vétele után, felszólalás és változtatás nélkül elfogadták a legmagasb udvartartás költségéről és a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmácia között létrejött pénzügyi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat. Az állami zárszámadások jövő berendezése végett egybehívott szaktanácskozmány által előterjesztett munkákat tárgyában beadott miniszteri jelentés ügyében hozott képviselőházi határozat; a

budapesti-szent-lőrinczi helyi érdekű vasut vonalának a Ludovika-Akadémia előtti tégig leendő meghosszabbításáról; a borossebes-butytingurahőnezi II. rangú gőzmozdonyu vasut engedélyezéséről; a deés-zilahéi érdekű vasut engedélyezése tárgyában a kereskedelmi magyar királyi miniszter által beadott jelentésekre hozott határozatok egyszerű tudomásul vétettek, illetve elfogadtattak. A közutakról és vámokról szóló javaslat keltett némi vitát.

Fölszólalt Hollán Ernő és tüzetesen méltányolta a javaslat kiváló előnyeit, abban nevezetesen haladást látva, nemcsak az utak gondozását, de az utak építési költségeinek arányosabb felosztását illetőleg is. A javaslatot különben úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta. Hasonló szellemben szólalt föl Zichy Nándor gróf, szintén teljesen elismerve azon haladást, melyet a javaslat képez, de némileg kifogásolva az utépítés és fentartás terheinek megosztását. A javaslatot különben ő is elfogadta, csupán a részleteknél tartva fenn magának a módosítás jogát.

Baross Gábor kereskedelmi miniszter hálásan fogadva a két fölszólaló elismerő beszédeit, részletesen kifejtette a javaslat célját, előnyeit s megmagyarázva azt is, hogy a javaslat folytán az utépítési költségeinek terhei sokkal arányosabban és igazságosabban lesznek felosztva és maga az utépítés és fentartás is sikeresebben lesz keresztülvihető. Kéri a javaslat elfogadását. A javaslatot általánosságban el is fogadták. A részletes tárgyalásnál hosszabb vita támadt több szakasznál.

A vitát rendszerint Zichy Nándor gróf módosításai idézték elő, melyhez hozzászóltak több ízben Baross Gábor és Tisza Kálmán, továbbá Podmaniczky Géza báró, Szapáry István gróf; egy módosítást nyújtott be még Gáll József, de a javaslat részleteiben is változatlanul elfogadtattott.

Ezután tárgyalták az 1886. évi XXIX. t.-cikk módosításáról és pótlásáról szóló javaslatot, melyet Zichy Nándor gróf rövid felszólalása után, midőn Szilágyi Dezso igazságügyminiszter ismertette a javaslat irányelveit, a főrendiház általánosan és részleteiben változatlanul elfogadott. Az ülés befejezte előtt Vay Miklós br. elnök tudtul adva, hogy a királyné egyszer kinyilvánítván azon óhaját, hogy több szerencsekívánatokkal ne fáradjanak, — minthogy ezen érzelmek ösztönzéséről amúgy is, eleve meg van győződve s azokért a legőszintébb hálával viseltetik, — közelgő legmagasabb névünnepe alkalmából a főrendiház tagjai mégis szívükből fakadó érzelmüknek adnak kifejezést, midőn ő felsége iránt, a névnapja alkalmából legjobb kívánataiknak kifejezést adnak. (A főrendiház tagjai felállással fejezik ki helyeslésüket.) Az ülés d. u. fél 3 órakor ért véget.

SZEMLE.

Braziliából köztársaság lett. Az ideiglenes kormány épp most bocsátotta ki manifestumát, melyben a monarchiát eltörlőnek nyilatkoztak és kijelenti, hogy el van tökélyre minden rendszavarrást megátolva. A kormány egyuttal tudatja, hogy Brazília különböző tartományai közül sok, helyeslő nyilatkozatot kapott. A volt miniszterelnököt elfogták. A császárral a legnagyobb kimérettel bántak. Bahia tartomány ellenzi a forradalmi mozgalmat.

A császárt fogva tartják palotájában. Midőn letétele tudatták vele azzal a kijelentéssel, hogy a császár megmarad, a császár kijelentette, csak erőszaknak fog engedni. A tartományok nagy része, ugyálszik, föderatív-köztársaság létesítése mellett van. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy minden szerződéses kötelezettséget fentartanak. A lakosság teljesen nyugodtan viseli magát. A kereskedelmi forgalom szünetel.

A Havasügyönykösg jelentése szerint a császár és családja e hó 17-én Európába utazott.

Egy másik, bentünk már sokkal közelebből érkező esemény az új román kabinet megalakulása. A Catargiu-Vernescu kormányának meg kellett buknia, részint mert nem volt elégséges pártja a képviselőházban, részint mert Catargiuval és Vernescuval politikai és személyes ellentétben állottak a kabinetnek oly fontos tagjai, mint Lahovary és Manu. Catargiu a királytól a parlament feloszlását kérte, melynek meg nem engedése esetére vizslapését helyezte kiállításba. A feloszlást azonban Manu, Lahovary és Gherazi határozottan ellenzették, s a király már csak ennélfogva sem látta tanácsosnak, hogy Catargiu és Vernescu uraknak ismét kiszolgáltassa az országot, hanem elfogadta a lemondást s ezzel vége van Románia ama visszás állapotának, hogy kormányának elnöke az ország és a dinasztia érdekei ellenére és Románia függetlenségének kárára egy idegen hatalomnak, Oroszországnak kész engedelmes eszköze legyen. Az új kabinet megalakításával, Károly király Mann tábornokot bizta meg, ki az elnöki és belügyi tárczát vállalta el.

Műkedvelői előadás.

Kézdí-Vásárhely, 1889. nov. 17.

Volt nekünk évek előtt egy virágzó egyesületünk: a közművelődési egyesület. Ennek volt több szakosztálya, melyek közül legelőkelőbb tevékenységet mindig a színi szakosztály fejtett ki. Ebben az egyik műkedvelői előadás a másikat érte s a sok gyakorlat mestereket képezett s közönségünknek oly előadásokat volt alkalma látni diletánsoktól, hogy a legmagasabb igényeket is felülmuta.

A szalmatüzként lángoló lelkesültség pár év alatt kialudt, művészeink elszédtek, s az egy-letí vagyon gazdátlanul maradt. Azóta ritkán látunk műkedvelői előadásokat, s ha néha napján sikerült egyet-egyet nyélbe ütni, az csak arra nyújtott alkalmat, hogy mindig eszünkbe juttassa a régi egyesületet. Most hogy a háromszéki „Erzsébet” árvalány-nevelő intézet egy nagy szá-

epedéseket, melyeket számtalan levélben hozzám intézett! De elpusztítottam a férfi hűtlenség e bizonyítványait s velők együtt — hamvadjon el szívem is!

És Róza drámai mozdulatokkal kelt fel, s mert már úgy is besötétedett, előbb összerakta varrását, s csak azután vette elő a szekrényből szagos szappanyok és üres parfümös üvegek közül, a színehagyott kalapszalaggal átkötött levél-csomagokat, melyekről a szalagot leoldva, begyújtott a levelekkel a picziny pléh-kályhába s a nemsokára átmelegedett kályhánál aztán jóízűen költötte el a házmesternétől felhozott bögre kávéját és két zsemlyét.

Másnap csak oly hideg volt az idő, ha nem még hidegebb és Béla még jobban elkeseredett, mint tegnap. Megbánta nagyon, hogy már elégette a leveleket, azt inkább ma tehetné volna, ma már úgy sem érezte a tegnapi hideget. De késő bánat, rossz gondolat! — De hát az ő saját levelei? — jutott egyszerre eszébe, pedig számára kitesz talán négyszázat is. Azok még meglesznek Rózáknál. Csak gyorsan vissza velők! — s Béla leült és irt:

Tisztelt urhölgy!

Miután érzelme irántam meghűlt, nem fogja rossz néven venni, ha ön iránti forró szerelmem nyilatkozatait vissza kérem. Azért legyen szíves

leveleimet, egyet sem tartva vissza, nekem azonnal átküldeni.

Tisztelettel

T. Béla.

E levélre a válasz rögtön megjött, de a fiatal ember képzelhetlen indignációval azt olvasta le a rózsaszappan illatu rózsaszín papírról:

Tisztelt uram!

Miután hűtlenségéről meggyőződtem, nem küldöm vissza leveleit, hanem azonnal elégettem; midőn ön e sorokat olvassa már égnek is. — Ezek után még egypár szép phrázis jött, melyben Róza azt fejezte ki, hogy most a levelek részesülnek ama sorsban, melyben az egész férfinemnek kellene részesülni, stb. — de mindez most nem volt Béla számára írva.

— Hah, égnek! — kiáltá, — s én itt fázom, míg a saját kezem és eszem munkája másutt terjeszt meleget! Ezt nem engedhetem, a mi még megmenthető! — s Béla a fekete inexpressibleledobta nyakáról s a plaidból lábait kipólyázva azt magára kerítette s Rózáknál termett.

— Hol vannak leveleim? — kérdé minden bevezetés nélkül, drámai hangon.

Róza ijedten Béla megjelenésétől s hangjától, némán mutatott a kályhára.

— Hah, álnok teremtés, újra megcsaltál, hisz itt tűz sincs!

— Nincs, mert fám és szemem elfogyott.

— És a levelek?

— Még tegnap elégettem.

— Oh, sorsom! — kiáltott Béla a kályha felé fordulva s Leár királyként meg akarta átkozni a kis vasszörnyeteket, ha az nem is volt leánya, de ekkor az ajtó megnyílt s egy szurtos inas-féle to-lakodott be zsákkal a hátán.

— Meghoztam ám a fát és a szenet. De asszonyom azt üzeni, hogy aztán elkészüljön idejére a helmi az ifju ur számára.

Bélánál, a tüzelő láttára, egyszerre eltűnt minden drámai hangulat, nem gyűlölte többé, elfajult leányként, a leveleivel táplált kis vasszörnyeteket s egy más jelenetet játszott el, midőn az inas távozott.

— Oh, Róza, megbocsátás-e annak, ki hiven szeret nyárban és télen, esőben és szép időben? És ki soha, soha benned nem kételkedett.

— Hiszek szavaidnak Béla és nem kételkedem én sem benned, és nem hagylak el, mint tudom te sem fogsz elhagyni soha!

— Soha, Rózá, soha! De most, ha ennyi hit, remény és szerelem lakik is szívünkben, szobád azért oly hideg, mint a jégverem! Es ha nem akard, hogy forrón lángoló szívem szemed láttára fagyjon meg, akkor ezzel a fával és szénnel fűts be azonnal!

básu kiállást akar rendezni, az intéző-bizottság, élén báró Szentkereszty Stephánie urnóval, a kiállítás előleges költségeinek fedezésére egy műkedvelői előadást rendezését határozta el. Ezen szerencsés eszme hozta össze a régi egyesület tagjait, kik új és fényes tehetségekkel egyesülve, f. hó 17-én egy rendkívül sikerült előadást tartottak. Az előadásról általánosságban szólva, el kell ismernünk, hogy egy percig sem jutott eszünkbe, hogy diletánsokkal van dolgunk. A tehetséges, szinpadhoz szokott szereplők oly otthonossággal mozogtak, hogy épen semmit sem kellett elnéznünk és semmi enyhítő körülményre nem kellett tekintenünk, hogy az előadást élvezhessük. Két szerény kis darab u. m. a „Szamártér” és a „Süketnek kell lennie” került színre. Jól ismert darabok, de azért a közönség — a mai előadásban igen szívesen fogadta.

A mai előadásnak kiváló érdekességét az kölcsönözték, hogy egy új alak lépett szinpadunkra, kit híreből úgy ismertünk, mint bájos hangsu kedves játéku műkedvelőt, kit eddigi lakhelyén sok hízogó czimrel ruházott fel a sajtó és közönség. Rízen új alak dr. Szacovay Gyuláné urnó, ki a mai két darabban mint Bodóné és Eglantine szerepelt, fíyenesen igazolván mindkét szerepében a hozzáfűzött nagy reményeket. A műkedvelői nivót messze túlhaladó routinnal mozgott a szinpadon, meglepve és elragadva a közönséget. Játéka tökéletes, dalai elragadóak, s megjelenése bájos egészben véve egy oly megkapó jelenség, mely szemet, szívet megtölt, s melytől nehezen válik meg az ember. Ama festett figurák s kiérdemült primadonnák után, kiket nekünk a vidéki színészet évenként szolgáltatni szokott, jól esett látnunk szinpadunkon egy kedves, sikkes, ifjú alakot, kinek játéka nem eltanult, bája nem meszterkelt, s hangja nem rom, hanem minden a mi benne és rajta van, ifjú, üde és kellemes, természet és igaz. A közönség tapssal és kihívással tüntette ki a kedves primadonnát, az árvaház pedig egy pompás csokorral fejezte ki köszönését.

Szépét és dicsőretet kell mondanunk a másik női szerepről Jancsó Amál k. a.-ról is, ki Bejáriné szerepében ma lépett először a szinpadra egy kedves élénk játékaival, mint bájos megjelenésével egyaránt megnyerte a közönséget. Játékában gondos tanulmány és határozott tehetség nyilvánult, melyet csak emeltek a gyermeked báj, mely egész lényén előmlött. Kapott is sok tapsot a közönségtől és egy szép csokrot az árvaházról.

A férfi szereplők között első sorban Dobay Lajos ur (Óhidi és Bonifác) érdemi a legteljesebb dicsőretet. Ő már régen mint kitűnő komikus van ismerv s egészen komikával nem egy kedélyes estét szerzett közönségünknek s most is hű maradt magához. Alakjait úgy felékesítette a humor csillogó sallangjaival, hogy a közönség alig volt hova lenni széles jó kedvében. De nemcsak mint kitűnő szereplő, hanem mint rendező és intendáns is annyi érdemet szerzett ezen előadás körül, hogy még az nap este megkapta díjmentesen az „édes jó” titulust. Őzintén gratulálunk ugy a siker, mint a kitüntetéshez! Nagy Károly (Bodor) egy gyakorlott műedvelőkhöz méltó otthoniassággal lépett a szinpadra. Az ő szerepe volt az egyetlen, melyben némi drámai elem volt s ezt ő igazán szépen és hatásosan tudta érvényre emelni s általában egy oly rokonszenves alakot állított elének, melyről csak dicsőretet mondhatunk. Ny. Jancsó Géza a süket Damusánt és Körnősebész játszott. Mindkét szerepében egyaránt kitűnő volt s jogosan tarthat igényt azon sürű tapsok egy részére, mikkel a közönség a szereplőket kitüntette. Elismeréssel kell szólnunk Zakariás Béla urról is, ki Placid szerepében jeleskedett. Még csak egy szereplő személyről kell megemlékeznünk, ki látatlanul intézte mély odújából a darab sorsát: Jancsó Géza urról a sugórló. Neki jutott a legnehezebb szerep és igazán ügyesen oldotta meg feladatát. Hallották és nem hallottak, ez az ő nagy érdeme s ezért ugy szereplők, mint a közönség elismerése illeti.

A sikerült estély összes jövedelme 112 frt. Tudósításunkat bevégezve, a közönség őszinte óhajának adunk kifejezést, midőn azt kívánjuk, hogy vajha ezen előadás a közművelődési egyesület ébredésének volna előjele.

A kézdívasárhelyi Oltár-egylet közgyűléséből.

(Folytatás és vége.)

Báró Szentkereszty Stephanienak szóról-szóra jegyzőkönyvre venni határozott s lapunk mult számában már közölt derék elnök megnyitópontja: a titkári jelentés következett. Ezt László József lemhényi plébános, az egyesület lankadást nem ismerő főjegyzője állította össze s terjesztette a közgyűlés elé, általánosságban közölt. Kiterjeszkedett benne a lefolyt év legnevezetesebb eseményeire, az egyesület érdekében vég-

zett teendőkre s igen helyesen fejtegette, hogy az egyesület a folytonos kiadás mellett, melyet nagy részben a szegény templomok segélyezésére fordít, csak ugy erősödhetik meg anyagilag is, ha az egyesület nem csak a tagok részéről, de azon egyházak vezetői lelkeszei által is pártoltatik, a melyek segélyezésben részesültek, noha nem tartoznak az egyesület terület körébe. A titkári jelentés egyébként is hű tükre lévén az egyesület állapotának, kifejtett működésének, egyhangulag tudomásul vétetett s titkárnak buzgó munkásságáért meleg elismerés nyilvánítottatott. Ezután az elnök, Lónhart Ferenc erdélyi püspök urnak két rendbeli leiratát terjesztette elő, a melyek szerint az egyikben tudatja az egyesülettel a kegyes főpásztor, hogy 100 frttal az Oltár-egylet alapító közét lépett; a másikban pedig az 1887. évi számadást helybenhagyja. Közgyűlés mély köszönettel fogadta a főpásztori kegyes alapítványt s elnököt és titkárt megbizta az egyesület hálájának megfelelő módon való kifejezésével. A pénztárnoki jelentés során kitűnt, hogy az egyesület vagyona a 6700 frtot elérte; a számvizsgáló-bizottság jelentése meg azt igazolta, hogy Bálint László pénztárnok nemcsak az igazgatói, de a pénztárnoki teendőket is ritka lelkiismeretességgel végezte, a miért is részére az 1888. évi számadás terhe alóli fölmentvény — méltó köszönet kifejezése mellett — egyhangulag megadatott s a számadás fölterjesztése Püspök urhoz elhatározottat. Majd több indítvány tárgyalottat, a melyek közül az egyesületre nézve igen fontosnak tartjuk azt, melyet a közgyűlés is egyhangulag elfogadott, hogy t. i. az alapvagyon egyrészével földbirtok vásároltassék, kedvező alkalom előfordulása esetén. Végül Vajna Károly az egyesület érdekében tanúsított működése elismerésül tiszteletbeli jegyzővé választatván, elnök Báróné melegen ajánlja az egyelet ügyeit a közgyűlés tagjainak szíves figyelmébe s az egyeletre Isten áldását kérvén, a közgyűlést eljenzések közt bezárja.

Ügybarát.

Külömfélék.

— Erzsébet magyar király asszonyunk Ő Felségének magas névünnepe illő fényével volt megtartva városunkban. Városunk hivatalos testületei, a közönség nagy száma f. hó 19-én délelőtti 10 órakor a róm. kath. templomba vonult, hol „Te Deum”-mal egybekötött méltóságos és főtisztelendő Gidófalvy Gergely köztisztelőt és szeretetben álló főesperes végezte megfelelő segédlettel.

— Nagy vadászat volt mult hét végén a zabolai erdőkben. Részt vettek benne: gróf Bethlen András főispán, gr. Nemes János és br. Szentkereszty Béla országgyűlési képviselők, Kid Sándor huszár hadnagy, Béli Tivadar stb. A főrang vadásztársaság az özv. gr. Mikes Benedekné vendégszeretetét élvezi. A vadászat eddigi eredménye 2 hatalmas medve, melyek egyikét gr. Bethlen András s a másikat Béli Tivadar ejtette el.

— Uj pénztárnok. A kézdívasárhelyi „Stephanie” menedék-ház vagyoni ügyei kezelésének jobbra fordultat jelzi ma fontos választás, melyet az intézet vagyonkezelő-bizottsága a napokban tartott rendes ülésében ejtett meg, megválasztván egyhangulag az intézet pénztárnokává: Tóth Géza földbirtokos s takarékpénztári igazgatót, a minden szép, jó és nemes célért egyaránt lelkesülő s áldozatkész Tóth-család egyik kiváló tehetségtű ifjú tagját. Csak gratulálni tudunk a menedék-ház vezetőinek a szerencsés választásért, mert Tóth Gézában az intézet egy igen buzgó pénztárnokot nyert, a ki bizonyára csak kötelességgel, de fizetéssel nem járó állásnak is úgy meg fog felelni, a mint bizonyára jobban senki s így méltán lehet működéséhez szerencsét kívánni s választásához gratulálni.

— Mátyás király kiállítás. Történetirőink érdekes ünnepélyre készülnek. Mátyás király az „igazságos” körülbelül negyyszáz esztendő óta porlik már a jövő év április havában telik le a negyedik század, mióta meghalt. Ezt az évfordulót irodalmilag is meg akarják ünnepelni a magyar történetírók s a jövő év április havában alkalmasint néhány Mátyás királyra vonatkozó érdekes történelmi munka hagyja el a sajtót. Frankóni Vilmos a „Történelmi életrajzok”-ban fog egy nagyobb életrajztól közlé tenni Hunyady Mátyásról Frakó, ezenkívül megpendítette azt az eszmét, hogy a jövő tavasszal egy Mátyás király emlékkiállítás rendezzenek az ere illetékes körök. Ez a kiállítás felölné az összes Mátyás kori érdekes emlékeke,

minők az akkeri iratok, a korvinák, arczképek, érmek, műkincsek, stb. Az akadémi a legmolegobben pártolja az eszmét, mely a legnagyobb valószínűség szerint kivihető lesz. A mint mult évi bécsi Mária Trázia kiállítás lesz a minta. A kiállítás fővédnökségének elfogadására a királyt kéri fel.

— Natália szerb királyné, mint magyar földbirtokos. Meglepo hír terjedt el Torontálmegye előkelő köreiből. Azt beszélik, hogy Natália szerb királyné a Nagy-Becskerek mellett levő eleméri uradalmat meg akarja vásárolni. Az uradalom 8—9000 holdra terjed, s egykor Kiss Ernő tábornoké, a szabadságharcz vértanújaé volt, kiről örökség után a Dániel és Bokor családokra szállott. Torontálban, hol a dolog nagy feltűnést kelt, nem nagyon örülnek Natália királyné esetleges odaköltözésének. Attól félnek, hogyha Ellemér az ő közétébe megy át, akkor ott lesz a bácsi, torontáli és határösszéki ráczságnak főhadiszállása s a belgrádi összeköttetés csomópontja. Annyi bizonyos, hogy ennek a hírnök a megvalósulása nem nagyon kíváncsatos a magyarságra; annál kevésbé, mert most is van azon a vidéken elég szláv érzelmű ember, a ki folyvást ad rá okot, hogy a magyarok és a szerbek ellenséges viszonyban legyenek.

— 12-ik közlemény a kézdívasárhelyi vöröskereszt fiók-egyesület azon új tagjairól, a kiknek évi tagsági díjaik a kézdívasárhelyi „Rudolf”-kórház javára adományoztatnak Szentiványi Kázmér m. kir. honvéd-százados gyűjtése. Rendes tagok évi 1 frt díjjal, 6 évi kötelezettséggel: Séra Lajos albiró, dr. Szentpétery Bálint körorvos, Körtvélyfai József jegyző, Hassák Vidor gymn. tanár, Wittmann Agoston gymn. igazgató, Fejér D. Ignác r. k. lelkész, Erdélyi Károly igazgató; rendkívüli tagok 1 frt egy-szersmindenkorai adománnyal: Gillyén Árpád cs. kir. kamarás, százados, Kiss Mózes h.-badnagy. Máthé Albert tör. ényészeki bíró, Gaál István tör. ényészeki bíró, Hermann Iréneus gymn. tanár, Kiss Gyula minorita lelkész, h. plébános. Fogadják a kiválóan buzgó gyűjtő, valamint a szíves aláíró új egyeleti tagok hálás köszönetünket. A vöröskereszt fiók-egylet nevében: K.-Vásárhelyt, 1889 november hó 15-én. Br. Szentkereszty Stephanie, elnök. Vajna Károly, jegyző.

— A szépség fenntartása. Minden hölgy tudja, mily bájít kölcsönöz az arcnak a kellemes, tiszta szá, az ép fogak és a finom arczbőr. Ha a nő arca még oly szabályos is, de ha az arczbőr durva vagy épen foltos, ha a fogak odvasak, a foghús egészen eltelen, vagy ha a szá kellemetlen vége van. Igaz ugyan, hogy az intelligensebb hölgyek szoktak használni szájkonzerváló szereket, csak az a baj, hogy ezeknek megválasztásánál könnyelműen járnak el. A szávizsnél és a fogasztánál csak a kellemes izt keresik, míg a szappannál csak azt, hogy habja legyen. Dr. Popp J. G. udv. fogorvos és udv. szállító készítményeit már 40 év óta ismerik. A n a t h e r i n - s z á j v i z 50 kros, 1 frtos és 1 frt 40 kros palackokban — melyek most tetemesen megnagyobbítottak is — a legbiztosabb szer minden fog- és szájbaj ellen, 35 kros és 1 frt 22 kros fogpasztája és 63 kros fogpor a legjobb fogtisztító szerek, míg 30 kros nővény-szappana a leghiresebb gyógyszerzappannak van elismerve, 40 kros napraforgó virág és 50 kros Vénus-szappana pedig a jelenkor legfinomabb divat-pipere szappana. — A szerek kaphatók Kézdí-Vásárhelyt: Kovács F. gyógyszerésznél, Fejér L. fiait és Wértan-testvérek kereskedéseikben.

— Stein János kolozsvári m. kir. egyetemi könyvtáros kiadásában megjelent a régi és valódi közhasznú »Erdélyi Képes Naptár» 31. évfolyama, különös tekintettel a vásárok hibátlán kiadására, 23 képpel. Ara 30 kr. Ugyancsak megjelent ott »Irodai fali naptár» Ara 30 kr. 35 kr. előleges beküldése mellett a naptár bérmentve küldetik meg.

Körrendelet.

A község előjáróinak és a városi polgármester uraknak.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium. a jövő 1890. évi, valamint a jövő 3 évi (1890—1892-évi) adókövetési munkálatok megindítását elrendelvé, / alatt mellékelve közlöm az adókötelezettek teendőit a házadóra vonatkozólag azon utasítás mellett, hogy ezen mellékletben foglaltakat a község előjárói egész terjedelmében a szokásos módon azonnál tegyék közhírré.

A bevallási iver beadásának határideje lejártá után pedig, vagyis f. évi decz. hó 1-én mindazokat hívják fel bevallásaiknak beadására 8 napi határidő kitűzése mellett, a kik bevallásaikat még be nem adták és még pedig oly megjegyzéssel hívják fel, hogy ezen újabb határidőnek meg nem tartása esetében adójuk hivatalból fog megállapíttatni.

A község előjáróságának pedig kötelességévé tétetik annak folyó évi decz. hó 10-éig leendő bejelentése, hogy a bevallások benyújtására vonatkozó hirdetmény valamint az ismételt felhívás

mikor lett és mily módon közhírré téve, illetve közölve.

A községi előjárónak az adókötelezettek és az adótárgyak összeírására vonatkozó november havi teendőit // alatt összefoglalva azon utasítással adom ki, miszerint ezt beható tanulmány tárgygyá téve, az összeírást házról-házra járva a legnagyobb pontossággal teljesítsék s az összeírási munkálakat folyó hó 30-áig ide okvetlenül betejesszék.

Midőn ezennel tudomására hozom czimednek, hogy az, ha az összeírási munkálatokban hamis adatok vétetnek fel, avagy adótárgy, adóköteles személy azokból kihagyatik bünyenítő eljárást képez, egyszersmind előre is tudatni kívánom, hogy az összeírási munkálatot innen kiküldendő tisztviselő által fogom a szükséghez képest a helyszínen felülvizsgáltatni.

Végül utasítom, hogy a szükséges nyomtatványok átvételére a már utasított kir. adóhivatalnál azonnal jelentkezzenek, s a szükséges bevallási íveket az illető feleknek — az átvétel után — vétbizonyítvány mellett azonnal kézbesítsék.

Magy. kir. pénzügyigazgatóság.
S.-Szentgyörgyön, 1889. november hó 5-én.

Rehák.

A községi és városi közegek teendői 1889. évi november havában.

Az 1889. év november havában teljesítik az adókötelezettek és az adótárgyak (ide értve a házberadó vagy házosztályadó alá tartozó házakat is) összeírását; kézbesítik a házber. vallomási íveket s ezeket kitöltés után begyűjtik.

Az összeírás — esetleg a kiküldött pénzügyi tisztviselők közreműködése mellett — a pénzügyminiszter által megállapított nyomtatványok felhasználásával házról-házra fogatosítandó. — A múlt év összeírásai lajstromoknak egyszerű leszámlása és a folyó évre felhasználása tilos, és az ezen tilalom ellen vétő közegek illetékes hatóságuk által fegyelmi eljárás alá fognak vonatni.

Az összeírással megbízott közegek kötelesek:

a) az adókötelezettek összeírásánál figyelemmel lenni arra, hogy a munkaadók mellett alkalmazott cselédek, különösen a gazdasági cselédek, gyári, kereskedői és iparos segédek és segédmunkások az összeírásai lajstromokat mind pontosan felvétesse, azokból sem a cseléd vagy segédmunkáskép, vagy pedig más minőségben alkalmazot-

tak, sem pedig az adóköteles családtagok, ki ne hagyassanak, s hogy főleg azon alkalmazottaknál kiknek összes illetménye havi 40 frtot meghalad, az illetmények minden kihagyás nélkül pontosan felvétesse; továbbá, hogy oly esetekben, midőn valaki fő- és tulajdonképeni foglalkozásán kívül mellékeresettel is bír, ez a körülmény feltüntessék.

b) az összeírás lajstrom minden rovatait, melyek az I., II. és III. osztályu keresetadó kivételére szolgáló adatokra vonatkoznak, lelkiismeretesen kitölteni;

c) azoknál, kik napszámásoknak iratják be magukat, s bevallásnak valóságát megerősíteni, vagy pedig megjelölni azt a körülményt, hogy az illető egyén az összeíró küldöttség tudomása szerint vagy nem, vagy nem kizárólag napszámából él, hanem vagy kereseti minőségéhez képest az I. osztályu kereseti adó egyéb alosztályainak valamelyikébe tartozik, vagy pedig haszonhajtó foglalkozásból, üzletből, kölcsön adott tőkékből vagy ingatlan birtokból oly jövedelmet húz, mely a fennálló törvények értelmében adó alá esik;

d) azoknál, kik hadmentességi díj fizetésének kötelezettsége alatt állanak, ezt a körülményt a lajstrom jegyzet rovataiban kitüntetni;

e) azon községekben, melyek nem az általános házberadó alá esnek (1868. XX. t.-cz. 3. §.), a házak lakrészeinek számáról a helyszínen meggyőződni s az összeírásra szolgáló nyomtatványba lelkiismeretesen bevezetni a lakrészek számát, valamint mindazokat az adatokat, melyek szükségesek arra, hogy megállapítani lehessen, vajjon az illető ház után házosztály vagy házberadó fizetendő-e?

Az e) pont alatt említett községek előjárói kötelesek azon esetben, ha a házak összeírásának eredménye szerint a tényleg berendezett lakrészek összes számának, az összeírás befejezte után azonnal jelentést tenni a kir. pénzügyigazgatóságnak, oly czélból, hogy az általános házberadónak az illető községben leendő behozatala iránt a kellő intézkedés megtétezhessék. (1868. XXII. t.-cz. 4-ik §-a.)

M. kir. pénzügyigazgatóság.
S.-Szentgyörgyön, 1889. november 5-én.

Rehák.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Sz. 3497. közig.

1889.

Hirdetmény.

Kézdivásárhelyi iparhatósági megbízottak választására az 1890-ik évre a választó jogosultak névsora a tanács asztalára 8 napi szemlére ki van téve betekinthes végett, — miről az érdekeltek értesítettek, netaláni észrevételeik megtehetése végett.

Kézdi-Vásárhely, 1889. november hó 16.

A tanács.

Máriazell gyomor cseppek.

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védjegy.

Utolérletlen határu az étvágytalanság, gyomor gyengeség, bizáos lehelet, savanyú felhőgés, szél rekedés, (Koliká) gyomor hurut, gyomor égés, gyomor homok és dara képződés, túlságos elnyálkásodás, sárgaság, undor és hányinger esetében, megszűnteti a főfájást (ha az a gyomor elrontásától származik) gyomor görcsöt, kemény székletet, székrekedést, az étel s itallal túrtérhelt gyomrot kitisztítja, elűzi a bel érgéket, s gyogyít lép, vese, máj és aranyeres hánalmakat. — Egy üvege ára, használati utasítással együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Kőzponti szétküldési raktár: Brády Károly, gyogy-szerláza Kemsler (Mórva ország).

Óvást! A valódi Máriazell gyomor cseppek sok feleképen utánoztak s hamisítanak, s ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti védjeggyel ellátott papírba van csomagolva, s melyek mellett használati utasítás az is fel van tüntetve, hogy az Kemslerben, Guzek H. könyvnyomdájában nyomtatott.

Máriazell Labdacskok.

A Keményszkedés és székrekedés ellen, mely öta legjobb határuknak bizonyult labdacskok is, sokféle képen hamisítanak, tehát ezek vételénél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kemsleri gyogy-szerész név alá írására, melyek minden eredeti dobozzal 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 teleres 1 frt. 20 Kr., 2 teleres 2 frt. 20 Kr., 3 teleres 3 frt. 20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazell gyomor cseppek és Máriazell labdacskok nem titkos szerek, a gyógyható anyagalknak összetétele, minden használati utasításban fel van sorolva.
A Máriazell gyomorcseppek és Máriazell labdacskok kaphatók Kapható: Kézdi-Vásárhelyt Kovács Ferencz gyógyszerárán; Tusnádon (fürdő) Dobay Sándor gyógyszerésznél.

5-43

Az „Albina“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe

átvesz takarékbetéteket

és ha ezek legalább három hóig az intézetnél hagyatnak, azok után minden utólevonás nélkül tiszta 5% kamatot fizet.

A legkisebb betét 50 kr. A kamatok félévénként, január 1-én és július 1-én tőkésítettnek. A kamatozás a betétet követő naptól kezdődik és a felvétel előtti nappal végződik; tizenöt napnál rövidebb tartamu betét után kamat nem fizetetik.

Betétek, felmondások, pénzfelvételek és visszafizetések a m. kir. posta utján is eszközölhetők és az intézet által mindannyiszor dosta fordultával franko intézettek el.

A betétek névre, betűre stb. szólhatnak, avagy aképen is kiköthetők, hogy a kifizetés csak egy bizonyos személy kezéhez, vagy egy bizonyos esemény beálltával (mint nagykorúság, házasság stb. esetében) történjék.

500 frtig a visszafizetés látra történik. Nagyobb összegek a történt egyezményhez képest előbb felmondandók.

Három hónál rövidebb betétek rövid felmondási határidőkre 4 százalékkal, betétek bármily magasságban, melyek látra fizetendők vissza, 3½ százalékkal kamatoztatnak.

Nyilvános egyházi és iskolai alapoknak

és mindazoknak, kik biztos és jövedelmező értékpapirokat kívánnak birni, kiválóan ajánlhatók

az „Albina“ takaré- és hitelintézet 5%-os záloglevelei.

Ezek a budapesti tőzsdén jegyeztetnek és

minden levonás nélkül 5%-ot kamatoznak és legnagyobb biztosítékot nyújtanak,

miután azok 1) egy több mint háromszoros értékű jelzálog által (tehát gyámhatósági biztosítékon fölül), 2) a törvény szerint előszabott 200,000 frtnyi záloglevél biztosítéki alap által és 3) az egész intézeti vagyon által fedezve vannak.

A kamatszelvevények félévénként január 1-én és július 1-én az intézet pénztáránál Nagy-Szebenben és Brassóban, valamint a „Kereskedelmi bank“-nál Budapesten váltatnak be.

A záloglevelek legkésőbb 30 év alatt kisorsoltatnak és névértékben beváltatnak, — ezen záloglevelek

500 és 1000 frtos darabokban, 99 árjegyzés szerint,

az „Albina“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepénél kaphatók, mely fióktelep

a Székelyföld t. cz. timármestereivel ezennel tudatja, hogy egy kitünően berendezett nyersbőr-

raktárt tart bizományban, a hol folyton legjobb minőségű

száraz ÖKÖR- és TEHÉNBŐRÖK, PITTLING és KNEIPENEK kaphatók.

Ezen Brassóban levő legnagyobb raktár gazdag választéka, kitünő minősége és jutányos árainál fogva, mely nagy és tömeges forgalomra számít. **vevőknek nagy előnyt biztosít.**

Bővebben értekezhetni naponta 8—2 óráig az „ALBINA“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe üzlethelyiségében, Brassó, főter 91. sz. a.

20—

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.